

DECIZIA (UE) 2024/435 A CONSILIULUI

din 29 ianuarie 2024

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt CETA instituit în temeiul Acordului economic și comercial cuprinzător (CETA) între Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte, în ceea ce privește adoptarea unei interpretări a articolului 8.10, a anexei 8-A, a articolului 8.9 și a articolului 8.39 din acord, în conformitate cu articolul 26.1 alineatul (5) litera (e) din acord

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Decizia (UE) 2017/37 a Consiliului ⁽¹⁾ prevede semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului economic și comercial cuprinzător (CETA) dintre Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte ⁽²⁾ (denumit în continuare „acordul”). Acordul a fost semnat la data de 30 octombrie 2016.
- (2) Decizia (UE) 2017/38 a Consiliului ⁽³⁾ prevede aplicarea cu titlu provizoriu a unor părți din acord. Acordul se aplică cu titlu provizoriu din 21 septembrie 2017.
- (3) În temeiul articolului 26.1 alineatul (5) litera (e) din acord, Comitetul mixt CETA are competența de a adopta interpretări ale dispozițiilor acordului, care vor fi obligatorii pentru tribunalele stabilite în temeiul secțiunii F din capitolul opt (Soluționarea litigiilor între investitori și stat) și al capitolului douăzeci și nouă (Soluționarea litigiilor).
- (4) În temeiul articolului 10 alineatul (3) din regulamentul său de procedură anexat la Decizia (UE) 2018/1062 a Consiliului ⁽⁴⁾, Comitetul mixt CETA are competența de a adopta interpretări ale acordului.
- (5) Comitetul mixt CETA urmează să adopte, printr-o procedură scrisă, o interpretare a articolului 8.10, a anexei 8-A, a articolului 8.9 și a articolului 8.39 din acord.
- (6) Prin urmare, este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul Comitetului mixt CETA pe baza proiectului de interpretare anexat al Comitetului mixt CETA, întrucât acesta clarifică articolul 8.10, anexa 8-A, articolul 8.9 și articolul 8.39 din acord,

⁽¹⁾ Decizia (UE) 2017/37 a Consiliului din 28 octombrie 2016 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului economic și comercial cuprinzător (CETA) dintre Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte (JO L 11, 14.1.2017, p. 1).

⁽²⁾ JO L 11, 14.1.2017, p. 23.

⁽³⁾ Decizia (UE) 2017/38 a Consiliului din 28 octombrie 2016 privind aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului economic și comercial cuprinzător (CETA) dintre Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte (JO L 11, 14.1.2017, p. 1080).

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2018/1062 a Consiliului din 16 iulie 2018 privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, în cadrul Comitetului mixt CETA instituit prin Acordul economic și comercial cuprinzător dintre Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte, în ceea ce privește adoptarea regulamentului de procedură al Comitetului mixt CETA și al comitetelor specializate (JO L 190, 27.7.2018, p. 13).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului mixt CETA în ceea ce privește adoptarea unei interpretări a articolului 8.10, a anexei 8-A, a articolului 8.9 și a articolului 8.39 din acord, în conformitate cu articolul 26.1 alineatul (5) litera (e) din acesta, se bazează pe proiectul de interpretare al Comitetului mixt CETA atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

După adoptare, interpretarea menționată la articolul 1 se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 29 ianuarie 2024.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LAHBIB

Proiect**INTERPRETAREA NR. .../2024 A COMITETULUI MIXT CETA****din ...****privind articolul 8.10, anexa 8-A, articolul 8.9 și articolul 8.39 din Acordul economic și comercial cuprinzător (CETA)**

COMITETUL MIXT CETA,

având în vedere articolul 26.1 alineatul (5) litera (e) din Acordul economic și comercial cuprinzător (CETA) între Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte ⁽¹⁾, (denumit în continuare „acordul”), întocmit la Bruxelles, la 30 octombrie 2016,

reamintind înțelegerea comună exprimată în secțiunea 6 a Instrumentului comun de interpretare privind Acordul economic și comercial cuprinzător (CETA) dintre Canada și Uniunea Europeană și statele sale membre ⁽²⁾,

urmărind clarificarea suplimentară a intențiilor părților în temeiul capitolului 8 (Investițiile) în ceea ce privește anumite elemente de la articolul 8.10 (Tratamentul investitorilor și al investițiilor reglementate) și din anexa 8-A (Exproprierea), de la articolul 8.9 (Investiții și măsuri de reglementare) și de la articolul 8.39 (Hotărârea definitivă) din acord,

ADOPTĂ URMĂTOAREA INTERPRETARE:

1. Tratamentul corect și echitabil

Pentru o mai mare certitudine, obligația privind tratamentul corect și echitabil de la articolul 8.10 din acord se interpretează după cum urmează:

- (a) Lista elementelor de la articolul 8.10 alineatul (2) este exhaustivă.
- (b) O cerere de denegare de justiție în temeiul articolului 8.10 alineatul (2) litera (a) necesită epuizarea prealabilă a căilor de atac de la nivel local, cu excepția cazului în care nu există căi de atac disponibile în mod rezonabil la nivel local pentru a oferi măsuri reparatorii efective sau a cazului în care căile de atac de la nivel local nu oferă nicio posibilitate rezonabilă pentru astfel de măsuri reparatorii.

Pentru a stabili dacă există o denegare de justiție, tribunalul trebuie să aibă în vedere faptul că nu este o instanță de apel împotriva hotărârilor instanțelor naționale și nu trebuie să se angajeze în examinarea pe fond a hotărârilor instanțelor naționale.

- (c) Pentru a exista o denegare de justiție și o încălcare fundamentală a dreptului la un proces echitabil în sensul articolului 8.10 alineatul (2) literele (a) și (b), trebuie să existe o conduită procedurală abuzivă și flagrantă în cadrul procedurilor judiciare sau administrative, care nu respectă standardele de bază acceptate la nivel internațional în materie de administrare a justiției și de respectare a dreptului la un proces echitabil și care zdruncină sau surprinde sentimentul de corectitudine judiciară, cum ar fi refuzul nefondat al accesului la instanțe sau la reprezentare juridică, neacordarea posibilității de a fi audiat, tratamentul discriminatoriu din partea instanțelor, judecători vădit părtinitori și corupți, sau lipsa totală sau nejustificată de transparență în cadrul procedurilor, cum ar fi lipsa notificării procedurii sau a motivării deciziei.
- (d) O măsură este vădit arbitrară în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (c) atunci când este evident că măsura nu este legată în mod rațional de un obiectiv legitim de politică, cum ar fi atunci când o măsură se bazează mai degrabă pe prejudecăți sau pe favorizarea unei dintre părți decât pe rațiune sau fapte.
- (e) O măsură sau o serie de măsuri constituie „discriminare specifică pe motive vădit abuzive, cum ar fi sexul, rasa sau credința religioasă”, în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (d), în cazul în care măsura sau seria de măsuri individualizează investitorul prin acordarea unui tratament diferențiat bazat pe motive nelegitime, cum ar fi sexul, rasa sau credința religioasă. Articolul 8.10 alineatul (2) litera (d) nu se interpretează ca împiedicând părțile să acorde un tratament preferențial pentru a promova egalitatea de gen sau rasială sau să abordeze în alt mod subreprezentarea grupurilor dezavantajate din punct de vedere socioeconomic.

⁽¹⁾ JO UE L 11, 14.1.2017, p. 23.

⁽²⁾ JO UE L 11, 14.1.2017, p. 3.

- (f) Procedura prin care se stabilește dacă o măsură sau o serie de măsuri constituie „tratamentul abuziv al investitorilor, cum ar fi constrângere, violență și hărțuire” în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (e), necesită constatarea unei abateri grave a unei părți. Printre considerentele relevante pentru stabilirea acestui fapt se pot număra prejudiciul sau amenințarea cu prejudiciul pentru investitor, cum ar fi situația în care episoadele de presupusă hărțuire sau constrângere au fost repetate și susținute, precum și justificarea acțiunilor părții, de exemplu dacă autoritățile au acționat în limitele competenței lor sau dacă a existat un abuz de putere.
- (g) În temeiul articolului 8.10 alineatul (4), solicitările adresate unui investitor pot fi luate în considerare numai în măsura în care acestea sunt relevante ca factor pentru stabilirea unei încălcări a tratamentului corect și echitabil, astfel cum se prevede la articolul 8.10 alineatul (2). Încrederea legitimă nu poate rezulta din solicitări în cazul în care un investitor prudent și informat nu s-ar fi bazat în mod rezonabil pe solicitările de a efectua investiția, în special deoarece solicitările nu au fost suficient de specifice și lipsite de ambiguitate și nu au avut gradul de formalitate necesar, de exemplu deoarece nu au fost adresate în scris de autoritatea competentă a unei părți.

2. Exproprierea indirectă

- (a) Pentru o mai mare certitudine, o expropriere indirectă se poate produce numai în cazul în care investitorul a fost privat în mod radical de dreptul de a utiliza, de a se bucura și de a dispune de investiția sa, ca și cum drepturile aferente ar fi încetat să existe.
- (b) Atunci când se evaluează „durata măsurii sau a seriei de măsuri” în sensul punctului 2 litera (b) din anexa 8-A la acord, trebuie să se analizeze dacă atingerea adusă dreptului de proprietate este temporară, caz în care este puțin probabil ca aceasta să constituie o expropriere indirectă, sau permanentă, deși simplul fapt că o măsură este permanentă nu demonstrează că s-a produs o expropriere indirectă.
- (c) „Așteptările distincte, rezonabile și susținute de investiții” prevăzute la punctul 2 litera (c) din anexa 8-A la acord se referă la așteptările pe care un investitor prudent și informat și le-ar fi putut crea în mod rezonabil și pe care s-a bazat investiția. Pentru o mai mare certitudine, caracterul rezonabil al așteptărilor unui investitor susținute de investiții depinde, în măsura în care acest lucru este relevant, de factori cum ar fi dacă partea în cauză a oferit investitorului asigurări scrise obligatorii și natura și amploarea reglementării guvernamentale sau potențialul de reglementare guvernamentală în sectorul relevant.
- (d) Impactul unei măsuri sau al unei serii de măsuri pare „excesiv în mod evident” în sensul punctului 3 din anexa 8-A la acord dacă este în mod clar și evident excesiv în raport cu obiectivele de politică urmărite.
- (e) Pentru o mai mare certitudine, măsurile unei părți, care sunt concepute și aplicate pentru a proteja obiective legitime privind bunăstarea publică, menționate la punctul 3 din anexa 8-A la acord, includ măsurile luate pentru a combate schimbările climatice sau pentru a aborda consecințele prezente sau viitoare ale acestora. Astfel de măsuri nu constituie expropriere indirecte, decât dacă efectele lor sunt în mod clar și evident excesive în raport cu obiectivele de politică urmărite.

3. Schimbările climatice

- (a) Părțile își reafirmă dreptul de a reglementa pe teritoriul lor pentru a atinge obiectivele legitime de politică pentru protecția mediului, astfel cum se prevede la articolul 8.9 alineatul (1) din acord, inclusiv prin luarea de măsuri de atenuare sau de combatere a schimbărilor climatice ori de abordare a consecințelor prezente sau viitoare ale acestora.
- (b) Pentru interpretarea dispozițiilor capitolului 8 (Investițiile) din acord, tribunalul acordă atenția cuvenită angajamentelor asumate de părți în cadrul acordurilor multilaterale de mediu, inclusiv al Acordului de la Paris ⁽⁷⁾ întocmit la Paris, la 12 decembrie 2015. În special, drepturile și obligațiile părților în temeiul capitolului 8 (Investițiile) ar trebui să fie interpretate într-un mod care să sprijine capacitatea părților de a pune în aplicare angajamentele lor respective de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră prin adoptarea sau menținerea unor măsuri concepute și aplicate pentru a atenua sau a combate schimbările climatice sau pentru a aborda consecințele prezente sau viitoare ale acestora.

⁽⁷⁾ JO UE L 282, 19.10.2016, p. 4.

4. Protejarea intereselor esențiale de securitate

Părțile reafirmă că, în temeiul articolului 28.6 din acord, nicio dispoziție a acordului nu se interpretează ca împiedicând una din părți să întreprindă o acțiune pe care o consideră necesară pentru protecția intereselor sale esențiale în domeniul securității pe timp de război sau în alte situații de urgență în relațiile internaționale, inclusiv orice măsură care afectează investitorii sau investițiile acestora.

5. Protecția drepturilor fundamentale

Pentru o mai mare certitudine, dreptul părților de a reglementa pentru a atinge obiective legitime de politică, astfel cum se menționează la articolul 8.9 alineatul (1) din acord, include măsuri luate pentru protecția drepturilor fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului adoptată la Paris la 10 decembrie 1948.

6. Calcularea daunelor-interese rezultate din cererile de compensare ale investitorilor

(a) Pentru o mai mare certitudine, în temeiul articolului 8.39 alineatul (3) din acord, daunele-interese:

- (i) nu depășesc cuantumul pierderii suferite de investitor sau, după caz, de întreprinderea stabilită pe plan local, astfel cum a fost evaluat la data încălcării;
- (ii) reflectă numai pierderile sau daunele suferite ca urmare a încălcării sau care decurg din aceasta; și
- (iii) sunt stabilite cu un grad rezonabil de certitudine și nu sunt speculative sau ipotetice.

(b) Tribunalul calculează daunele-interese numai pe baza observațiilor părților în litigiu și ia în considerare, după caz:

- (i) culpa concurentă, deliberată sau din neglijență;
- (ii) incapacitatea de a atenua sau de a preveni daunele;
- (iii) daunele anterioare sau compensațiile primite pentru aceeași pierdere, inclusiv compensațiile primite în cadrul unui sistem național de compensare; sau
- (iv) restituirea proprietății sau abrogarea ori modificarea măsurii.

Adoptată la ...,

Pentru Comitetul mixt CETA
Copreședinții